

Medlemsinformation

Föreningen **Stopp**

mot kränkande särbehandling i arbetslivet

augusti 2012

Påverkansarbete

Nya styrelsen

Hänt i media

Hjälp oss bli fler & starkare!

Mobbning och rättssäkerhet

Det har blivit allt svårare att få mobbning godkänd som arbetsskada, trots att mobbning och andra brister på våra arbetsplatser medför mycket stora och onödiga samhällskostnader. Förutom den direkt drabbade berörs också närstående, inte minst barnen.

Att det blivit nästan omöjligt att få arbetsskada godkänd för mobbning har medfört att det är få som ens anmäler arbetsskada. Statistiken blir därför missvisande.

Vi hoppas därför att Arbetsskadekommissionen kommer att redovisa konstruktiva förslag på förbättringar av arbetsskadelagen vid sitt seminarium den 4 september. (Se närmare info på annan plats i Medlemsbladet.)

Det är också svårt att stämma arbetsgivaren till domstol för mobbning, eftersom hanteringen i domstolar ofta inte känns rättssäker. Att vittnen som begärs av den mobbade vid rättegångar avvisas av domstolen verkar vara vanligt, trots de höga kraven på bevisning. Också den som utsatts för grov mobbning tvingas vid förlust i tingsrätten betala även arbetsgivarens rättegångskostnader.

Trots att arbetsmiljön ses som en viktig fråga för de flesta som förvärvsarbetar, är arbetsmiljöfrågor inte prioriterade av dagens politiker. I stället för drivkrafter för att åtgärda skadliga arbetsplatser, har risken för utslagning från arbetslivet genom mobbning eller på grund av sjukdom ökat. Det har blivit legitimt att arbetsgivare säger upp personer som "inte kan utföra något arbete av värde".

De fackombud som ställer upp för sina medlemmar riskerar själva bli utsatta, varför många upplever att facket sviker när det gäller. Många medlemmar i

Föreningen Stopp har varit fackombud som ställde upp...

Föreningen Stopp vill fortsätta att försöka uppmärksamma och arbeta mot mobbningen där vi kan och orkar. Den grupp inom föreningen som arbetar med juridiska frågor har t ex skrivit remissvar på regeringens förslag att ta bort straffansvaret för brott mot arbetsmiljölagen, där arbetsmiljöverkets viktiga Föreskrift mot kränkande särbehandling i arbetslivet ingår (AFS 1993:17).

Om du också har varit med om avvisning av viktiga vittnen vid en domstolsförhandling som gällt mobbning, eller om du vill vara med på gemensamt agerande för att få förbättring av den rättsliga hanteringen av mobbningsärenden, vill vi gärna att du mailar till juridiskafragor@foreningenstopp.se.

Maria Werme
ordförande

Omslagsfoto:

Mingel och informationsspridning innan debatt direktsändes under Almedalsveckan.

Bild: Linda Mathiasson

Mingel, påvekan och information i Almedalen

Lisbeth och Jonna Pipping pratar mobbing med, och delar ut en mössa med texten "Jag mobbar inte" till, Gudrun Schyman på Donners Plats i Visby

I början av juli, närmare bestämt måndagen den 2:e, var det dags för mig och Elisabeth Storhäll att börja vår resa mot Visby och Almedalsveckan, en vecka med mycket intryck, påverkan och mingel men också lite natur från Fårö och dess raukar.

I år var det ett större intresse än någonsin när det gäller deltagande i Almedalen och det märktes på Visbys gator och torg, där det vimlade av människor var man än tittade. En vecka går fort, riktigt fort men vi hann med en hel del både seminarier, samtal och informationsspridning. Under veckans lopp delade vi ut runt 300 informationsbroschyrer och pratade med ex antal organisationer, företag och människor om problematiken med kränkande särbehandling.

Lite extra kul var det att möta en av våra medlemmar från Stockholm som kom förbi en stund och minglade runt med oss. Vi pratade också lite med vår systerorganisation, OMM - när de stod på Donnersplats och spred ut sitt budskap om mobbing och dess konsekvenser.

Det finns så mycket som skulle vara trevligt och nyttigt att vara med på men allt hinns inte med och prioriteringen blir hög för att orka men en sak som kändes lite extra kul var att Lärarförbundets representanter var intresserade att diskutera sakfrågan en stund, sen återstår det att se om det händer något i slutändan förstås.

Årets Almedalsvecka bjöd också på ett hejdunderande åskoväder en natt - har nog aldrig sett så många blixtar på raken efter varandra som då men i övrigt var vädrets makter med oss och tur var det för då är det lättare att bedriva påverkansarbete :)

Efter en intensiv vecka var det skönt att påbörja resan hemåt. Det är synd att fler inte har möjlighet att åka ner men det är en kostnadsfråga då den som åker själv får stå för kostnaden eftersom Stopp är en liten organisation utan bidrag.

Text och bild: Linda Mathiasson

Föreningen Stopps grundare utsedd som hedersmedlem

Priset delades ut till Ann-Sofi Härjesdotter, en av föreningens grundare och dess första ordförande, av styrelseledamoten Eva Jorendal

Föreningen STOPP – mot kränkande särbehandling i arbetslivet hade sitt årsmöte i april. För andra året i rad delade föreningen ut ett pris till en person som på ett värdefullt sätt har bidragit till kampen mot kränkande särbehandling i arbetslivet. I år var det Ann-Sofi Härjesdotter som fick priset och även erhöll hedersmedlemskap i föreningen. Hon har skrivit boken *Dömda, brända, glömda*, om när hon själv utsattes för kränkande särbehandling på en tidigare arbetsplats, och är en av föreningens grundare och dess första ordförande.

Ann-Sofi är en stor inspiratör, med en unik förmåga att lösa konflikter, hålla samman en grupp och se till att ingen blir utanför. Hon, som person, var en av de främsta orsakerna till att föreningen fick en struktur och ett genomslag i media när den grundades 2005. Hennes tanke var att föreningen skulle verka för tillsättandet av en kränkingsombudsman, kunna erbjuda en stödtelefon och självhjälpsgrupper

och kunna rekommendera bra jurister och psykologer till drabbade. Hon var pådrivande i att göra det möjligt och föreningen jobbar på samma sätt än idag. Idéerna om ett anständigt arbetsliv för alla börjar spridas i Sverige, t.ex. genom Maciej Zarembas artikelserie i DN, *Mobbarna och rättvisan*, 2010. Internationellt börjar idéerna få ett genomslag, och föreningen är en del av en global rörelse med den internationella organisationen mot arbetsplatsmobbing och trakasserier, IAWBH, i spetsen.

Text: Eva Jorendal

Bild: Maria Werme

Styrelsen efter årsmötet

Ordförande: Maria Werme

Vice ordförande: Linda Mathiasson

Kassör: Eva Jorendal

Sekreterare: Kurt Andersson

Ledamöter:

Kerstin Olsson

Marie-Louise Winbladh

Ted Bondefalk

Ersättare:

Elisabeth Storhäll

Kristina Lagerquist

Ann-Kristin Åkesson

Valberedningen

Ann-Sofi Härjesdotter

Märta-Elin Christenson

Internationell förening höll konferens om arbetsplatsmobbing i Köpenhamn

María del Carmen Rodríguez Pérez, spansk juridikdoktorand, Eva Jorendal, Föreningen STOPP:s juridiska grupp, Adrienne Hubert, nederländsk organisationskonsult samt en deltagare från Storbritannien

Den 12-15 juni hade jag nöjet att delta på den internationella föreningen om mobbing och trakasserier på arbetets (IAWBH) konferens i Köpenhamn. Föreningen försöker förena evidens-baserad vetenskap med praktik på området. Bakgrunden till det hela är att bl.a. Charlotte Rayner och Helge Hoel, inspirerade av Heinz Leymann, på 90-talet började forska om arbetsplatsmobbing. Under en middag på en av konferenskvällarna berättade Helge hur engagerad Charlotte var och att hon inte kunde förstå varför regeringen inte brydde sig om problemet. Allt eftersom de började få kontakt med allt fler intresserade forskare började de ordna internationella konferenser i ämnet. När de blev ännu fler uppstod behovet av en demokratiskt organiserad förening för att ta beslut om verksamheten. På konferensen i Montréal 2008 togs beslut om syfte och stadgar för föreningen.

Syftet är kortfattat att stimulera och sprida forskning och evidensbaserad praktik om mobbing och trakasserier inom arbetslivet och att främja rättvisa och värdighet på arbetet för alla.

Jag gick med i föreningen nu i vår och deltog sedan i den åttonde internationella konferensen.

Konferenserna hålls vart annat år och förutom föreläsningar och samtal hålls då en föreningsstämma. I år tog stämman beslut om uttalandet att det behövs mer klinisk forskning på sambandet mellan arbetsplatsmobbing och PTSD, posttraumatiskt stressyndrom, då det hittills bara har gjorts två sådana som har pekat på ett samband.

Den 12 juni var det förkonferens och då träffades vi i intressegrupper. Först deltog jag i gruppen för dem som är intresserade av terapeutiska frågor, med Nils Magerøy som sammankallande. En av terapeuterna hade teorin att om man är otrygg redan från barndomen och därför känslig kan man bli mycket svårt skadad av arbetsplatsmobbing, t.o.m. så att hjärnceller dör. I Tyskland har man terapigrupper på två olika stadier för drabbade, en för dem som man bedömer ha PTSD. Dessa kan t.o.m. ha svårt att komma överens om var de ska sitta. När man bearbetat sina upplevelser tillräckligt och är mogen för det kan man gå över till nästa grupp och börja fokusera på att komma vidare i livet. En del av terapeuterna ansåg att det är helt nödvändigt att sådana här grupper leds av någon professionell person, medan en ansåg att man kan testa kamratgrupper först och om det inte fungerar bör man söka professionell hjälp. Jag fick ju erkänna att vi drabbade lätt bråkar om saker och borde söka fondmedel för att kunna få professionell hjälp.

Jag fick god kontakt med en japansk terapeut, som bl.a. berättade om japanska ledares mobbing av dem som påpekar faran med de läckande kärnkraftverken.

Sedan deltog jag i intressegruppen för lagfrågor, med Katherine Lippel som sammankallande. Samhällena i de olika länderna med sina lagsystem och domstolsväsenden är ju mycket varierande, så vi kunde konstatera att vi behövde fortsätta jämföra våra system på forumet på nätet sedan när vi kom hem. Katherine, som är kanadensisk professor i arbetsmiljövetenskap har länkar på sin hemsida till sammanfattningar av hur det ser ut i olika länder.

Föredragen på själva konferensen var indelade i olika delämnen. Bland annat handlade det om svårigheten att definiera arbetsplatsmobbing. En vanlig definition är att det ska röra sig om upprepade negativa handlingar under minst ett halvår och att den drabbade ska befinna sig i underläge. En norsk forskare tog upp ett fall rörande en kvinnlig chef på en mansdominerad arbetsplats som trakasserades svårt av de arbetstagare hon var satt att basa över utan att få något stöd av sina egna överordnade och valde att säga upp sig själv efter fem månader. Enligt definitionen var hon inte mobbad. Det blir ett moment 22 att man dels behöver en definition för att kunna ställa någon till svars för mobbing, men att man missar en del fall om man gör det.

När det gäller lagstiftning påpekades det att Skandinavien var tidigt medvetet om problemen och införde lagstiftning, men har problem med implementeringen, eftersom arbetsgivare och fack inte är så intresserade av det. Många tycks anse att den norske professorn Ståhle Einarsen är den ledande forskaren inom arbetsplatsmobbing idag. Han, Helge Hoel, Kari Hansen och advokaten Harald Pedersen driver företaget Arbeidsmiljøspecialistene som skriver böcker och håller kurser i hur man kan förena psykologi med juridik och hantera konflikter och trakasserier i arbetslivet. Harald anser

att det är ett problem att advokater är fega och inte vågar stämma arbetsgivare för mobbing. Han anser att det är viktigt att företag får krav på sig att ta fram en policy mot mobbing, för då är det lättare för advokater att ställa dem till svars om de inte följer den.

Den danska arbetsmiljökonsulten Dorte Kardel tyckte att jag, hon och Harald tillsammans skulle uppmärksamma EU på att Skandinavien inte följer sin lagstiftning mot arbetsplatsmobbing, som EU gett direktiv om. Vi får väl se hur det går med det svenska pilotfallet till EU-domstolen och om EU-kommissionens Sverigeavdelning kommer att anordna något seminarium i frågan.

Text och bild: Eva Jorendal

Medlemsavgift 2012

Har du ännu inte betalt din medlemsavgift så är det hög tid att göra det.

Enskild medlem: 150 kronor
Famijemedlem: 200 kronor

Beloppet sätts in på plusgiro:
41 63 32-5

Inför nolltolerans mot kränkande behandling

Genom att lyfta skolan från kommunerna så förbättras inte bara ett vikande kunskapsresultat utan det skulle också ges en ökad möjlighet att ta det alltmer växande problemet med kränkande särbehandling i skolan, både bland elever och personal, på allvar.

Helene Odenjung skriver "att kommunen måste bli bättre på att stötta, hjälpa och utmana elever att nå en högre kompetensutveckling för att vända den negativa trenden." Och visst, det här låter bra men jag kan inte låta bli att ställa mig frågande till hur skolorganisationen, som den ser ut idag, där kränkande behandling både bland elever och personal är så vanlig att delar av kommunernas budget går åt till att köpa ut behöriga lärare för att de helt enkelt inte passar in. Hur ska målet om en kunskapsstad nås om det inte tas tag i problemen med kränkande särbehandling i arbetslivet? Barn gör inte som vuxna säger, barn gör som vuxna gör - därav är det extra viktigt att skolorganisationen är fri från kränkande särbehandling!

För att nå en skola där likvärdiga förutsättningar ges för alla så är det nödvändigt att ta tag i problemet med kränkande behandling och inte genom att ha så mesiga formuleringar som Göteborgs kommun har idag vilken säger "att målet är att minska mobbingen i våra skolor". Så med andra ord är det ok att kränka ibland, eller? Det som behövs är en politik som sätter ner foten och som kräver nolltolerans när det gäller all form av kränkande behandling - inte ytterligare en ofullständig lösning.

Jag som en av företrädarna för Föreningen Stopp, mot kränkande särbehandling i arbetslivet ser Helene Odenjungs förslag om att lyfta skolfrågorna till en central nivå som en bra början just för att ingen skola då

skulle komma undan för att uppnå nolltolerans mot kränkande behandling. Det här kräver dock en politik som jobbar för en bra psykosocial arbetsmiljö för alla. Är Folkpartiet redo att ta sig an att verka för nolltolerans mot mobbing på alla plan?

Tänk om Göteborg istället för att enbart satsa på att nå visionen om en kunskapsstad dessutom var den kommun som först uppnådde så gott som fullständig nolltolerans när det gäller kränkande behandling i hela skolorganisationen - det skulle göra Göteborg till en riktig förebild!

Det är dags att sätta ner foten och införa nolltolerans mot kränkande behandling på alla plan, samtidigt som det är dags att se helheten mellan dålig kunskap och dålig psykosocial arbetsmiljö!

Linda Mathiasson

Repliken på debatten "Lyft grundskolan från stadsdelarna" var införd i Göteborgs Posten, måndagen 8 juli.

Händer i media

Du & jobbet

<http://www.duochjobbet.se/halsa/mobba-d-kan-bli-fysiskt-sjuk/>

Mobbing är tortyr

Insändare i GP i maj

Även vuxna mobbas

Insändare i NK, GP och HT i sommar

Lyft frågan om mobbing bland vuxna

Barnmobbing har de flesta hört talas om och är emot men trots olika antimobbingprogram och ökade krav på nolltolerans så är vi långt därifrån. Jag är övertygad om att det aldrig kommer upphöra så länge som helhetsperspektivet glöms bort. Och vad menar jag med det? Jo att så länge som skolororganisationen i sig "mår dåligt" med konsekvenser som ger sig uttryck genom kränkande särbehandling bland personalen - något som många inte tror finns - att vuxna kränker varandra, så länge kommer mobbing bland barn att finnas eller kanske till och med att eskalera. Barn gör inte som vuxna säger, barn gör som vuxna gör.

Med tanke på att samhällskostnaderna uppnår till över 40 miljarder kronor per år för kränkande särbehandling så är det hög tid att dessa frågor lyfts på de politiska agendorna. Rent konkret kan du som beslutsfattare ställa en interpellation om hur stor del av kommunens/nämndens budget går åt till att köpa ut anställda. Utifrån svaret går det att gå vidare till hur många av dessa som köps ut med anledning av kränkande behandling på arbetsplatsen. Genom att ni tar ert ansvar i arbetsmiljöfrågor så minskar ni inte bara individers personliga lidande utan tar också ett gemensamt ansvar för vad våra offentliga medel används till.

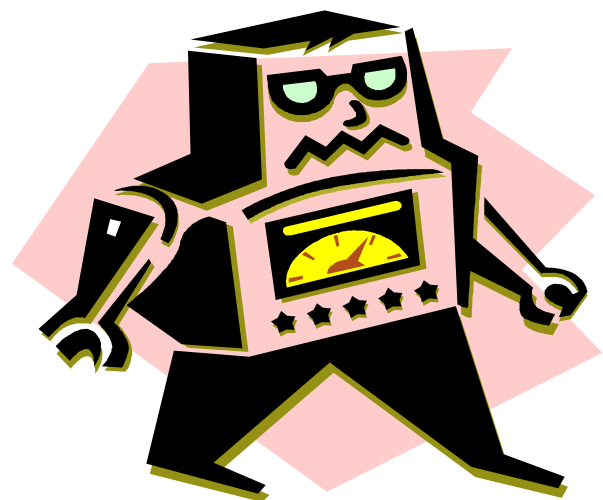
Linda Mathiasson

Insändare införd under sommaren i Göteborgs Posten, Hallands Nyheter och Norrbottens Kuriren

Önskan

Jag önskar
Jag vore
En maskin
bli ompysslad
och skött
få hjälp
vid minsta gnissel
stolt skulle jag se
deras omsorg
om min arbetsplats
hur de mätte
gjöt fundament
och avvägde
kollade vibrationer
och sydde dammskydd
smörjde och polerade mig
direktörerna skulle komma
och beundra mig
och säga
"dig skall vi vara rädd om"

Georg Uggleberg

Riksdagsseminarium: Sjukförsäkringen – hur påverkar den välfärden?

Alla negativa rapporter om sjukförsäkringen gör att man måste ställa frågan om den fungerar som det är tänkt: att ersätta inkomstbortfall vid sjukdom. Frågan är också vilka konsekvenser det får om sjukförsäkringen inte lever upp till människors förväntningar.

Att de som får avslag på sin ansökan om sjukpenning inte mår bra vet vi redan. Men hur påverkas de som ännu är friska av att veta att de kanske inte kan försörja sig om de skulle råka bli sjuka? Påverkas även samhället i stort av försämringarna? Kan samhällsekonomin och välfärden rent av ta skada av en dålig sjukförsäkring?

Vänsterpartiet bjuder därför in till ett kunskapsseminarium och en diskussion om vilka effekter den förändrade sjukförsäkringen har på människor och samhälle. Och vad vi tillsammans kan göra för att åstadkomma förändring.

Tid: Tisdagen den 11 september klockan 13.00-16.00

Plats: Skandiasalen, Mynttorget 2, Sveriges Riksdag

Program:

13.00 Inledning av *Wiwi-Anne Johansson* (V), ledamot i socialförsäkringsutskottet

13.05 Inlägg av följande medverkande:

Björn Johnson, docent i socialt arbete, författare till boken *Kampen om sjukfrånvaron*

Jenny Fjell, initiativtagare till nätverket Resurs, läkare

Anita Lundberg, ombudsman Kommunal om rapporten *Kedjan som brast*

Åsa Forsell, välfärdsutredare TCO

Anita Lundberg, ombudsman LO/Kommunal

14.45 Paus med frukt

15.00 Möjlighet att ställa frågor till paneldeltagarna

15.50 Avslutning av *Wiwi-Anne Johansson*

Välkommen!

Obligatorisk anmälan görs till anders.thore@riksdagen.se

Har du e-post som vi inte vet om?

Skicka den i så fall till oss och hjälp oss hålla våra kostnader nere. Maila till linda@foreningenstopp.se

Händer i SydVäst

Samtal om vuxenmobbing

Vi fortsätter våra politikersamtal på Café Vida, Fjärde Långgatan i Göteborg under hösten. För mer info om när kommer på hemsidan eller maila till: sydvast@foreningenstopp.se

Tematräff i Falkenberg

Tema "medvetandegör din kropp med hjälp av dramaövningar". Vi tar makten över vår röst, andning och kroppsspråk genom att göra enkla övningar på härskartekniker och mobbing med Marja. Lördag den 8 september i Falkenberg klockan 12.00-15.30 på Studieförbundet Vuxenskolan. Pris 50 kronor inkl lättare fika. Vi önskar din anmälan sydvast@foreningenstopp.se

Påverkanssamtal i Helsingborg

Under hösten planeras att genomföra ett påverkanssamtal i Helsingborg. för mer info: sydvast@foreningenstopp.se

Medlemsträff i Göteborg

Medlemsträff med tema att ta sig ur psykisk ohälsa planeras under hösten. För mer info: sydvast@foreningenstopp.se

Medlemsträff i Malmö

Det finns önskemål om en träff i denna del av Skåne, vi jobbar på att få till en träff här framöver.

Medlemsträff i Uddevalla

En träff i Uddevalla planeras framöver efter önskemål.. För mer info kontakta: sydvast@foreningenstopp.se

Om du som medlem har möjlighet att bidra med praktisk hjälp i samband med medlemsträffar, hör av dig på sydvast@foreningenstopp.se

Händer i Mälardalen

Arbetsstadskommissionen bjuder in till seminarium "En reformerad arbetsskadeförsäkring". Tisdag 4 september k. 08:30–11:30 Grand Hotel, lokal Stockholm . (Seminariet är kostnadsfritt!) Det kan finnas platser kvar! Anmälan på 0703-77 40 11

Västerås

Mobbning på arbetet. Leif Kåvestad blev utsatt för mobbing när han i sitt arbete som arbetsmiljöinspektör påtalade förhållanden som visade på sjuka hus, vilket han också berättat om i sin bok "Civilkurage och sjuka hus". Stadsbiblioteket, Västerås, onsdagen den 19 september kl 18-20. För info: 073-7241865 eller malardalen@foreningenstopp.se

Händer i Norr

Här planeras ett medlemsmöte antingen i Luleå eller Umeå under hösten. Innan och under sommaren har det delats ut foldrar och information på ett flertal orter för att visa att föreningen finns. Vill du komma i kontakt med oss i norr, hör av dig till norr@foreningenstopp.se

Var med och påverka

Vi söker dig som vill vara med och påverka vårt samhälle men också hjälpa till i föreningens arbete på något sätt, hör av dig till info@foreningenstopp.se om du är intresserad av någon av följande arbetsgrupper:

Vill du vara med i någon av våra arbetsgrupper:

- Kontaktgruppen
- Juridiska gruppen
- Mål- och handlingsplan
- Medlemsvård
- Projekt/Bidrag
- Resurscentrum

Hjälp oss sprida att vi finns!

Vi behöver hjälp att få ut material om att vi finns. Hör av dig om du kan hjälpa oss att sprida information om föreningen, vi har broschyr och affisch. Maila till linda@foreningenstopp.se

I nästa medlemsblad...

- * Ta sig vidare
- * Påverkan
- * Pågående forskning
- * Hänt i media
- * Vad kan du bidra med
- och mycket mer

Var med och påverka!

Ta chansen att skriva en insändare, debattartikel eller prata med en politiker om problemet mobbing. Du har också möjlighet att skriva på vårt diskussionsforum på hemsidan. Skicka ett mail till linda@foreningenstopp.se så får du inloggningsuppgifter till vår egen blogg.

Finns du på Facebook, så får du gärna bli vän med Föreningen Stopp så hjälps vi tillsammans åt att sprida information om att föreningen finns.

Många röster små gör tillsammans skillnad!

Kontakta oss

031 - 353 17 51

onsdag och fredag 10.00 - 15.00

019 – 507 05 19

måndag 18.00 - 20.00

torsdag 18.00 - 20.00

söndag 19.00 - 21.00

0738-17 32 56

för dig i region norr

tisdag och onsdag 19.00-21.00

Du kan också försöka på

073-568 21 12

Bli medlem!

Medlemsavgiften är 150 kronor för enskild medlem och 200 kronor för familj, vilket

betalas in på **pg 41 63 32-5**

Skriv också din e-postadress!

**För en sund psykosocial
arbetsmiljö och för civilkurage i
arbetslivet**